

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2025-12-11

Närvarande: F.d. justitieråden Gudmund Toijer och Mats Anderson
samt justitierådet Marie Jönsson

Förbättrade regler för svensk tonnagebeskattning

Enligt en lagrådsremiss den 20 november 2025 har regeringen (Finansdepartementet) beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229),
2. lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244).

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av kanslirådet Sara Hemlin, rättssakkunnige Ville Pelling och ämnessakkunniga Charlotta Wesslau, biträdda av departementssekreteraren Stina Fridlund.

Förslagen föranleder följande yttrande.

Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen

39 b kap. 24 a §

Enligt paragrafen ska, vid beräkningen av nettodräktigheten för de ägda kvalificerade fartyg som ingår i den kvalificerade rederiverksamheten enligt 23 och 24 §§, ett avtal om leverans av ett nybyggt fartyg likställas med förvärv av ett fartyg om vissa förutsättningar är uppfyllda.

Såvitt framkommit är syftet att ett obyggt fartyg, som omfattas av ett avtal om leverans av ett nybyggt fartyg, under de villkor som anges i bestämmelsen, ska räknas som ett fartyg som innehas med äganderätt. Bestämmelsen ska tillämpas vid beräkningen av den nettodräktighet som utgör underlag för bedömningen om ett avdrag till överavskrivningsfond ska återföras till beskattning. Enligt Lagrådets uppfattning skulle bestämmelsen bli både tydligare och enklare att förstå om den i stället utgick ifrån att ett avtal om leverans av ett nybyggt fartyg ska räknas som ett ägt kvalificerat fartyg om de angivna villkoren är uppfyllda.

Av punkt 4 framgår att ett av villkoren är att avtalet har ingåtts senast vid utgången av närmast föregående beskattningsår räknat från den avstämningstidpunkt som avses i 23 §.

Avstämningstidpunkten enligt 23 och 24 §§ är utgången av det femte beskattningsåret efter föregående avstämningstidpunkt. Innebörden av punkt 4 är alltså att ett avtal om leverans av ett nybyggt fartyg måste ha ingåtts senast vid utgången av det fjärde beskattningsåret räknat från föregående avstämningstidpunkt för att kunna beaktas. Ett avtal som ingås under det femte beskattningsåret kommer i sådana fall aldrig att kunna beaktas. Av lagrådsremissen framgår inte att detta har varit avsikten. Tvärtom anges att avsikten är att underlätta för rederier att vid avyttring av fartyg i samband med

nyförvärv i de fall det nya fartyget inte hinner levereras i tid och att företaget då kan befinna sig i en situation där det har en lägre nettodräktighet vid tiden för avstämning trots att avtal om leverans av ett nytt fartyg har ingåtts. Enligt Lagrådets uppfattning borde villkoret i bestämmelsen utgå från att det angivna syftet ska uppnås. Enligt Lagrådet bör paragrafen ges följande lydelse.

Vid beräkning av nettodräktighet enligt 23 och 24 §§ ska ett fartyg som omfattas av ett avtal om leverans av ett nybyggt fartyg räknas som ett ägt kvalificerat fartyg om

1. avtalet gäller ett nybyggt fartyg som är avsett att ingå i den kvalificerade rederiverksamheten,
2. det nybyggda fartyget ska ersätta ett tidigare ägt fartyg som har ingått i den kvalificerade rederiverksamheten och som har avyttrats i anslutning till men senast vid avtalets ingående, och
3. leverans av det nybyggda fartyget ska ske senast inom tre år från avtalets ingående.

24 b §

Om ett företag överlåter eller avstår från rätt till leverans av ett nybyggt fartyg enligt ett sådant avtal som avses i 24 a §, ska det likställas med avyttring av ett fartyg det år då överlåtelsen eller avståendet sker (*första stycket*). Enligt formuleringen är det bara när det företag som har beställt fartyget avstår från rätten till leverans som det ska likställas med en avyttring samma år som avståendet sker. Vid föredragningen har upplysts om att avsikten är att även i de fall företaget som ska leverera fartyget inte kan eller vill fullfölja avtalet ska det på samma sätt likställas med en avyttring.

För att det ska framgå av bestämmelsen föreslår Lagrådet att första stycket får följande lydelse.

Om rätten till leverans av ett nybyggt fartyg enligt ett sådant avtal som avses i 24 a § överlåts eller om avtalet inte fullföljs, ska det likställas med avyttring av ett fartyg det år överlåtelsen sker eller det står klart att avtalet inte fullföljs.

Förslaget till lag om ändring i skatteförfarandelagen

13 a kap. 2 §

I paragrafen anges förutsättningarna för att godkännas för tonnagebeskattning. Enligt bestämmelsen ska den som bedriver eller har för avsikt att bedriva sådan kvalificerad rederiverksamhet som avses i 39 b kap. 3–5 a §§ inkomstskattelagen efter ansökan godkännas av Skatteverket för tonnagebeskattning. Det är hänvisningen till bestämmelserna om kvalificerad verksamhet i 39 b kap. inkomstskattelagen som ändras som en följd av att definitionen av kvalificerad rederiverksamhet utökas med en ny 5 a §. Den nya bestämmelsen undantar dock viss verksamhet från att vara kvalificerad. Hänvisningen till sådan kvalificerad verksamhet som avses i den bestämmelsen blir således missvisande. Lagrådet föreslår därför att bestämmelsen får följande lydelse.

Den som bedriver eller har för avsikt att bedriva kvalificerad rederiverksamhet enligt 39 b kap. 3–5 a §§ inkomstskattelagen (1999:1229) ska efter ansökan godkännas av Skatteverket för tonnagebeskattning.

31 kap. 15 a §

Här gör sig samma synpunkt gällande som beträffande 13 a kap. 2 §. Lagrådet föreslår därför att paragrafen får följande lydelse.

Den som är godkänd för tonnagebeskattning och som bedriver både kvalificerad rederiverksamhet enligt 39 b kap. 3–5 a §§ inkomstskattelagen (1999:1229) och annan verksamhet ska lämna uppgift om principerna för fördelning av tillgångar och förpliktelser samt intäkter och kostnader mellan verksamheterna.